

Először tartottak nagygyűlést a volt szocialista országok demokratái

INTERFÓRUM '89

Budapest, 1989. december 16.

A szocreál MOM művelődési ház félkatonai, kötelező ünnepségekhez szokott falai közt már délután 4 óra körül nagy volt a pezsgés. Az előcsarnokban karszalagos MDF-aktivisták igazították útba az érdeklődőket. Az egyik asztalnál aláírások gyűltek ahhoz a javaslatához, hogy Tőkés László és Doina Cornea kapjon Nobel Béke-díjat. Egy másik asztal szinte roskadozott a pénzadományoktól: ki-ki tehetsége szerint járult hozzá a rendezvény költségeihez. A moziteremben, a díszemlény mögött vászonra festett embléma; első pillantásra vérfagyasztóan kommunista. Másodikra már nem: a töredezett vörös csillag repedésein át szétsugároznak a kelet-európai országok nemzeti színei.

A zsúfolásig megtelt nézőtér előtt Antall József elnök nagyívű beszédében hangoztatta: az MDF a viszálykodások és a félreértések időszakára magára találva föláll, és az új honalapításhoz illő felelősségtudattal, nyugodt szívvel, tiszta fővel a szabad választásokra összpontosítja erejét. Az önmarcangolás bukáshoz vezet – jelentette ki. Beszédét többször szakította meg taps és helyeslő bekibálás. (A közönség érdeklődése egyébként szemernyi sem lankadt az ünnepség folyamán.) Keletnémet vendégeinket üdvözölve arra emlékeztetett, hogy a németiség csak akkor volt veszélyes a világra, ha megalázták. Ecsetelte a lengyel és a magyar nép „szinte féktelen közös szabadságvágyát”, s üdvözölte az alig remélt fejleményt: a bolgár nemzet – nehezebb feltételei ellenére – felzárkózik a kelet-európai demokratizálódáshoz. Fölidézte a Mátyás király Fekete Seregében harcoló csehek, s a csehekkel vállvetve küzdő Bethlen-huszárok tetteit. A szónok kérésére a résztvevők néma felállással adóztak Szaharov akadémikus emlékének. Nem fogjuk még egyszer hagyni, hogy egymás ellen fordítsák e térség népeit, nem fogunk többé ártani a kisebbségeknek – emelte föl a hangját az elnök. Rámutatott azonban, hogy számunkra a

nemzet olyan politikai, eszmei kategória, amely nélkül nem tudunk élni, a feltámadást nem tudjuk elképzelni. Csak így tudjuk gazdagítani Európát. Máskülönben csak másolnánk.

Michael Göbel, az NDK-beli Új Fórum képviselője a Berlini Fal egy darabkáját hozta el ajándékba, cserében azért a vasfüggöny-darabkáért, amelyet az MDF II. Országos Gyűlésén Für Lajostól kapott. „Nem mertünk nagyobb darabot hozni, mert féltünk, hogy akkor az egész összedől” – mondta a közönség viharos tetszésnyilvánítása közepette.

A szlovák Hana Ponická író – aki ellen ősszel politikai per folyt – saját családjának példájával igazolta, hogy mi, szlovákok, magyarok, morvák unokatestvérek, sógorok, komák vagyunk. A századok során hol ide, hol oda asszimilálódtak felmenőink. A kassai MDF képviselőjében Balassa Zoltán azt fejtette, hogy csakis a marxista-leninista ideológia égisze alatt sikerült istenigazából összeugrasztani a magyarságot a szlováksággal. Az utóbbi egy-két évben fennállt a veszély, hogy fáziseltolódás keletkezik a magyar és a szlovák társadalmi fejlődésben, amit ismét csak a szlovákiai magyarok szenvedtek volna meg. Szerencsére elhárult ez a veszély – mondta.

Vendégeink bemutatkozó beszédei után (szót kapott még a bolgár Jevgenia Ivanova, a cseh Bohumil Dolezal és a pozsonyi Tóth Károly) az utolsó pillanatokban az MDF I–XII. kerületi szervezete felhívást tett közzé: eszerint pártunk szervezzen tömegtüntetéseket, ha a parlament nem írja ki márciusra a szabad választásokat, s nem oszlatja föl magát.

Az ünnepség Lezsák Sándor elnök karácsonyi köszöntőjével ért véget. Azzal biztatta a közönséget, hogy jövőre már nem a várakozás, a választási készülődés feszültségében ülnek össze szervezeteink képviselői.

Az Interfórum résztvevői elhatározták, hogy állandósítják együttműködésüket.

Farkas Géza